

การพัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Development of A Teacher's Manual in Learning Management according to
World-Class Standard School of Schools under The Secondary Educational
Service Area Office 11 Surat Thani

¹อภิรักษ์ ขนอม (Apirak khanom)

²โสภณ เพ็ชรพวง (Sopon Pechrpuang)

³นัจจรีญ์ เจริญสุข (Nutjaree Jaroensook)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (Suratthani Rajabhat University)

E-mail: schoolbus2you@hotmail.com

Received November 21, 2020; Revised January 10, 2020; Accepted February 20, 2021

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the problems in learning management according to world-class standard school, 2) develop a teacher's manual in learning management according to the world-class standard school, and 3) evaluate the implementation of a teacher's manual in learning management according to a world-class standard school. The sample was 289 respondents including world-class standard school administrators and teachers. Data were collected by the questionnaire and were analyzed by the mean and standard deviation. Step 2 was used to develop a teacher's manual in learning management according to a world-class standard school, in which item-objective congruence was evaluated by five experts. Step 3 was used to evaluate the implementation of a teacher's manual in learning management according to a world-class standard school. The key informants were 85 teachers. Data were collected by a knowledge and understanding test and a suitability assessment form. The data were analyzed by mean, standard deviation, and t-test. The research findings were as follows. 1) The problems in learning management according to world-class standard school in overall were at a moderate level. 2) The scopes and components for the development of the manual were set as follows: cover; unit

1: introduction, objective, component, and content; unit 2: instructions; unit 3: student; and unit 4: curriculum and instruction. The analysis of the item-objective congruence index of all components was 0.80 or above. 3) The implementation evaluation of the manual showed that the post-test score of the knowledge and understanding test was higher than the pre-test score at a statistical significance level of .01. The suitability assessment of the manual was at a high level.

Keywords: Teacher manual; Development; Learning management; World-class standard school

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) พัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 3) ประเมินผลการใช้คู่มือในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 289 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ชั้น 2 พัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ประเมินดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ชั้น 3 ประเมินผลการใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ และแบบประเมินความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการพัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลได้กำหนดขอบข่ายและองค์ประกอบของคู่มือ ดังนี้ บทที่ 1 บทนำ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบเนื้อหาของคู่มือ บทที่ 2 คำชี้แจงในการใช้คู่มือ บทที่ 3 ด้านผู้เรียน บทที่ 4 ด้านหลักสูตรและการสอน และ ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 ทุกองค์ประกอบ 3) ผลการใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลหลังการทดลองใช้มีค่าสูงกว่าเฉลี่ยมาก่อนทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: คู่มือครู; การพัฒนา; การจัดการเรียนรู้; มาตรฐานสากล

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านวิทยาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพังต้องร่วมมือ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่างเห็นความสำคัญของการศึกษา การจัดระบบการศึกษาในประเทศไทยนั้น มีการพัฒนาในหลากหลายด้าน ทั้งในด้านการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และสามารถนำความรู้ ความสามารถมาพัฒนาการจัด

การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาปัจจัยในการจัดการศึกษาให้พอเพียงและมีคุณภาพ การพัฒนาการศึกษาไทยจึงเพื่อยกระดับคุณภาพคนไทยจากนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงคิดโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลขึ้น เพื่อเป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ซึ่งหมายถึงประเทศที่ประสบความสำเร็จสูงในการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS จึงต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นโรงเรียนที่พัฒนาต่อยอดให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงกับมาตรฐานสากลเป็นคนไทยยุคใหม่ มุ่งสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนต่อยอดจากสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 Office of the Basic Education Commission, 2010)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2554 – 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีโรงเรียนทั้งสิ้น 44 โรงเรียน ได้รับการรับรองคุณภาพ จำนวน 32 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.36 ไม่ได้รับการรับรองคุณภาพ 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 23.64 เป็นโรงเรียนที่อยู่ในระดับดีมาก 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.27 เป็นโรงเรียนที่อยู่ในระดับดี 38 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.27 เป็นโรงเรียนที่อยู่ในระดับพอใช้ 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.45 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลรอบแรกในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำนวน 11 โรงเรียน มีผลการประเมินที่อยู่ในระดับดีมาก 3 โรงเรียน และอยู่ในระดับดี 8 โรงเรียน จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ของโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 11 โรงเรียนพบว่า มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก มีเพียงจำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.27 ซึ่งมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจากจุดมุ่งหมายและทิศทางความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล จะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและทำความเข้าใจกับโครงการเป็นสำคัญ ความสำเร็จด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเชื่อว่า ถ้าโรงเรียนมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ก็จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ (The Secondary Educational Service Area office 11, 2017)

การพัฒนาผู้เรียนผ่านการศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) นั้น ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ ความยาก-ง่ายของชิ้นงาน หรือภาระงานที่ปฏิบัติจะต้องเหมาะสม เป้าหมายคุณภาพผู้เรียนแต่ละระดับที่กำหนดนี้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางที่ครูจะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล ซึ่งพบปัญหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนั้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนดีที่มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผน การดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน

และมีการนำการบริหารจัดการระบบคุณภาพมาใช้ในการบริหารงานและพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องและเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นรวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูและยกระดับคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อพัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อประเมินผลการใช้คู่มือในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ด้านได้แก่ 1) ด้านผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) 2) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-class standard)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 1,117 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 289 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการสุ่มของเครซี่ และมอร์แกนแล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยการจับสลาก

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Important informant) ในการลองใช้และประเมินผลการใช้คู่มือในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนพระแสงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 85 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตัวแปรตาม (dependent Variable) คือ ผลการใช้คู่มือในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล และความเหมาะสมของคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2562 – มกราคม พ.ศ. 2563

ทบทวนวรรณกรรม

1. การบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การเป็นการบริหารโดยบุคลากรทุกคนทุกระดับ เริ่มตั้งแต่กระบวนการบริหารในทุก ๆ ขั้นตอนและทุกกิจกรรมต้องมีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารทุกระดับจะต้องมีความมุ่งมั่นที่นำให้องค์การประสบผลความสำเร็จตามนโยบายคุณภาพ โดยมีหลักการมุ่งเน้นที่ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการพึงพอใจ มีการประเมินอย่างเป็นระบบและโปร่งใสรวมทั้งมีการประเมินย้อนกลับทั้งตัวผู้บริหารและตัวของผู้ปฏิบัติงาน เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการทำงานเป็นทีมและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการฝึกอบรมและการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา มีการสร้างบรรยากาศความร่วมมือในทุกระดับยอมรับบุคคลที่ทำผลงาน มีการสร้างขวัญกำลังใจตลอดจนรางวัล เพื่อให้บุคลากรทุก ๆ คนเกิดความมุ่งมั่นอย่างเต็มศักยภาพของตนร่วมกัน ในอันที่จะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ Crosby (1995) กล่าวว่า การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การเป็นการบริหารโดยบุคลากรทุกคนทุกระดับโดยจะเริ่มตั้งแต่กระบวนการบริหารในทุก ๆ ขั้นตอนและทุกกิจกรรมต้องมีคุณภาพ โดยผู้บริหารทุกระดับจะต้องมีความมุ่งมั่นที่นำให้องค์การประสบผลความสำเร็จตามนโยบายคุณภาพ รวมถึงมีหลักการมุ่งเน้นที่ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการพึงพอใจ และการประเมินอย่างเป็นระบบและโปร่งใสรวมทั้งมีการประเมินย้อนกลับทั้งตัวผู้บริหารและตัวของผู้ปฏิบัติงาน เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการทำงานเป็นทีมและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการฝึกอบรมและการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา มีการสร้างบรรยากาศความร่วมมือในทุกระดับยอมรับบุคคลที่ทำผลงาน มีการสร้างขวัญกำลังใจตลอดจนรางวัล เพื่อให้บุคลากรทุก ๆ คนเกิดความมุ่งมั่นอย่างเต็มศักยภาพของตนร่วมกัน จะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

2. การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา โดยโรงเรียนมาตรฐานสากล คือโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยดำเนินการยกระดับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง มีความรอบรู้ทั้งสังคมไทยและสังคมโลก มีความคิดสร้างสรรค์ ทนเหตุการณ์ ทนเทคโนโลยี รู้จักการแสวงหาและเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสุขในการเรียนเรียนรู้และการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้ ตามคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีศักยภาพเป็นพลโลก คือ เป็นเลิศวิชาการสื่อสาร 2 ภาษาล้ำหน้าทางความคิด ผลงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล และเป็นคนไทยที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2010) กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลที่กำหนดสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากลออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือหน่วยการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน หรือบันได 5 ขั้น การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกระบวนการ 5 ขั้นตอน

หรือบันได 5 ขั้น ของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง ซึ่งได้แก่ 1) การตั้งประเด็นคำถาม/สมมุติฐาน 2) การสืบค้นความรู้จากแหล่งการเรียนรู้และสารสนเทศ 3) การสรุปองค์ความรู้ 4) การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ 5) การบริการสังคมและจิตสาธารณะ กระบวนการดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล รวมถึงการจัดการเรียนรู้ IS (Independent Study) ในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษาสามารถจัดได้ 2 ลักษณะ คือ จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม 2 รายวิชา ได้แก่ 1) รายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation: IS1) เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะตาม IS1 ผู้เรียนเลือกประเด็นที่สนใจในการเรียนรู้ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ และ 2) รายวิชาการสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation: IS2) เป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องจากรายวิชา IS1 ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้มาเขียนรายงาน หรือเอกสารทางวิชาการ และนำเสนอเพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยจัดทำเป็นผลงานการเขียนทางวิชาการ 1 ชิ้น และการสื่อสารนำเสนอสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นภาษาไทย 2,500 คำ มัธยมศึกษาตอนปลายเป็นภาษาไทย 4,000 คำ หรือภาษาอังกฤษ 2,000 คำ และจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปให้บริการสังคม (Social Service Activity: IS3) ซึ่งเป็นการนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชาเพิ่มเติมทั้ง 2 รายวิชาข้างต้น ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม

สรุปได้ว่า ตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้ สร้างแรงกระตุ้นใหม่ๆ ให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่น รัก และเพลิดเพลินในการแสวงหาความรู้ สามารถวิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจิตสาธารณะและสำนึกในการบริการสังคมและตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน หมายถึง การยกระดับการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World Class Standard) โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนซึ่งมีภูมิปัญญา ความสามารถ และความถนัดแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมหุปัญญาของเด็กบนพื้นฐานของความเข้าใจ รู้ใจ และมีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ

3. การจัดทำและพัฒนาคู่มือ Kanchit Manoonphon (2009) ให้ความหมายของคู่มือ (Handbook หรือ Manual) หมายถึง เอกสารที่รวบรวมเนื้อหาทั้งทฤษฎีและแบบฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ประกอบหรืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีรายละเอียดแนะนำวิธีการปฏิบัติในกิจกรรม เป็นการให้คำอธิบายและเฉลยปัญหา หรือข้อสงสัย เพื่อให้ได้ความรู้และคำตอบอย่างรวดเร็วด้วยตนเอง นิยมจัดทำเป็นรูปเล่มทำให้สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้มากขึ้น และมักจะมีภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจและเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น คู่มือที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ มีเนื้อหาเหมาะสมตรงกับเรื่องที่ศึกษา เนื้อหารัดกุม อ่านแล้วเข้าใจง่าย รายละเอียดของคู่มือชัดเจนไม่ยากเกินไป มีรูปหรือภาพประกอบที่เหมาะสม มีตัวอย่างประกอบในบางเรื่องเพื่อให้ผู้ใช้คู่มือทำความเข้าใจได้ง่าย มีความเป็นปัจจุบันไม่ล้าสมัย รูปเล่มเป็นรูปแบบที่สวยงาม และทนต่อการใช้งาน และความเหมาะสมของคู่มือครูสำหรับการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 กระทำได้โดยการนำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือมา

พิจารณาความเหมาะสมโดยตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือทั้งด้านโครงสร้าง องค์ประกอบของคู่มือ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านการออกแบบรูปเล่ม และด้านการจัดการในบทเรียนของคู่มือ โดยการพิจารณาความสอดคล้องของการพัฒนาคู่มือ จะต้องมีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยประมวลข้อมูล ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปกำหนดประเด็นคำถามแล้วสร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหาจำนวน 5 คน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจากการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน โรงเรียนมาตรฐานสากล 11 โรงเรียน จำนวน 289 คน และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล นำผลการศึกษาลงมา ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มาจัดลำดับเพื่อพัฒนา คู่มือ ออกแบบคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยออกแบบให้อยู่ในรูปของสื่อ สิ่งพิมพ์ เนื้อหาสาระการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่ง ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) 2) ด้าน หลักสูตรและการเรียนการสอน โดยการยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-class standard) โดยเล่มคู่มือจะประกอบด้วย คำนำ บทนำ จุดประสงค์ของคู่มือ องค์ประกอบของคู่มือ เนื้อหาของคู่มือ คำ ชี้แจงของคู่มือการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน (ด้านผู้เรียนและด้านหลักสูตรและการ เรียนการสอน) โดยผ่านการประเมินดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยนำ คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล มาทดลองใช้กับโรงเรียนพระแสงวิทยา อำเภอพระ แสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเวลา 2 เดือน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 คน และ แบบประเมินความ เหมาะสมผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 คนเช่นกัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาลงมาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียน มาตรฐานสากล ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีในด้าน ต่าง ๆ

สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านผู้เรียน	3.21	1.05	ปานกลาง
ด้านภาษา	2.38	1.24	น้อย
รวม	2.80	1.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผู้เรียน มีสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลางรองลงมาคือ ด้านหลักสูตร และการสอนมีสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียนมาตรฐานสากล ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มากำหนดขอบข่ายและองค์ประกอบของคู่มือ ดังนี้ ปก คำนำ สารบัญ บทที่ 1 บทนำ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบของคู่มือ เนื้อหาของคู่มือ บทที่ 2 คำชี้แจงในการใช้คู่มือ บทที่ 3 ด้านผู้เรียน บทที่ 4 ด้านหลักสูตรและการสอน หนังสืออ้างอิง ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาคู่มือตามขั้นตอนดังกล่าวไว้ในบทที่ 3 พบว่าคู่มือมีค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปจึงถือว่านำไปใช้ได้ ผู้วิจัยจึงจัดทำคู่มือฉบับสมบูรณ์นำไปขออนุมัติจากประธานควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

3. ผลการประเมินการใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตารางที่ 2 แสดงค่า T-test เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของครูผู้สอน

การทดสอบ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	85	5.02	1.175		
หลังเรียน	85	8.49	1.042	22.681	.000**

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียน โดยมีค่า t-test เท่ากับ 22.681

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความเหมาะสมของคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในด้านต่าง ๆ

ความเหมาะสมของคู่มือ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านเนื้อหา	4.30	0.82	มาก
ด้านภาษา	4.60	0.50	มากที่สุด
ด้านการออกแบบ	4.64	0.51	มากที่สุด
ด้านรูปเล่ม	4.47	0.62	มาก

ความเหมาะสมของคู่มือ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านการจัดการในบทเรียน	4.42	0.68	มาก
รวม	4.79	0.63	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าครูมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี หลังการใช้คู่มือพบว่าโดยรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับคือ ด้านรูปแบบ ด้านการออกแบบ ด้านภาษา ด้านเนื้อหา และด้านการจัดการในบทเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมพบว่า สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ระดับปานกลาง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรและการสอนของแต่ละโรงเรียนมีการปรับให้เข้ากับบริบทของแต่ละโรงเรียน ซึ่งแต่ละแห่งมีการเข้าร่วมตามนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในด้านผู้เรียน ซึ่งมีความจำเป็นในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทักษะความสามารถของนักเรียนในการแสวงหาสังเคราะห์ หรือการสร้างกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนวคิดเพื่อสาธารณะประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Panupat Jarutnupipat, Lertlak Klinhom and Phadungchai Pupat (2012) พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล คือครูขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารหลักสูตร โรงเรียนให้บริการและสนับสนุนการสอนของครูไม่พื่อต่อความต้องการของครู

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้ ด้านผู้เรียน สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาที่เป็นตัวกำหนดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนมาตรฐานสากล และผู้เรียนจะต้องมีกระบวนการกลุ่มในการทำงานเป็นส่วนใหญ่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง สอดคล้องกับ Passaprawes Sattabutworakul (2014) ได้ทำวิจัยเรื่องการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจและชีวิตจริงเพื่อระบุปัญหาและการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยการบริหารจัดการหลักสูตรพบว่าโรงเรียนได้ดำเนินการแล้วได้ผลดี โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ของครูพบว่า ครูดำเนินการแล้วมีปัญหาในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะในสาระการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เนื่องจากครูมีความเข้าใจในเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับชั้นเรียนแต่มีความเข้าใจในเรื่องเนื้อหาสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่ชัดเจน แนวทางการแก้ไข้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนต้องเร่งส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เปิดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ Duangjai Boonchuai (2013) พบว่า การดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนถิ่นวิทยา จังหวัดลำปาง มี 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการจัด

กิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศ และ ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ครูมีส่วนรวมในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้และสถานศึกษาดูแลเรื่องการนิเทศและประเมินผล การใช้หลักสูตรของครูนอกจากนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ครูเป็นผู้จัดทำหลักสูตรและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นเรียน แต่ครูยังมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล ด้านหลักสูตรและการสอน สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เพราะผลเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระนักเรียนจะต้องผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและมีกระบวนการกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาต่างๆในระหว่างการทำงาน รวมถึงการจัดการเรียนการสอนของครูที่ต้องเน้นทักษะกระบวนการของโครงงานร่วมกับการสืบเสาะหาข้อมูลซึ่งต้องใช้ผู้ที่มีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากลยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Praphan Bunyawan (2013 – 2014) เรื่องสภาพปัญหาการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลพบปัญหาและอุปสรรคโดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลงานวิชาการระดับชาติค่อนข้างน้อย 2) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่าเนื้อหา ตำราเรียนและกระบวนการเรียนการสอนยังไม่เป็นสากล 3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพซึ่งการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ 7 ขั้นตอนตามระบบ TQA มีบางขั้นตอนการบริหารไม่ชัดเจนขาดการเผยแพร่นวัตกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. การพัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปจึงถือว่าน่าใช้ได้ ผลเป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพปัญหากับกลุ่มผู้ต้องการคู่มือ ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับคู่มือได้พัฒนาคู่มือให้สอดคล้องกับขั้นตอนของการพัฒนาคู่มือ โดยสอดคล้องกับ Maliwan Somsri, Chalad Chantarasombut and La-orta Pongruethat (2016) ได้กล่าวไว้ว่า คู่มือที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานต้องผ่านการประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านจุดประสงค์ โครงสร้าง องค์ประกอบของคู่มือ และด้านเนื้อหาภายในคู่มือ ซึ่งคู่มือที่มีความเหมาะสมนั้นมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3. การประเมินผลการใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลจากการทดลองใช้กับครูผู้สอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความรู้ความเข้าใจ และให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญประเมินความเหมาะสม โดยผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทดสอบก่อน – หลังการใช้คู่มือหาค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของครูผู้สอนพบว่า คะแนนผลการทดสอบหลังการใช้คู่มือสูงกว่าก่อนใช้คู่มือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนได้ศึกษารายละเอียด รวมถึงส่วนประกอบต่างๆที่อยู่ในคู่มือและมีระยะเวลาในการใช้คู่มือเป็นเวลา 1 เดือน ทำให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการสร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการของคู่มือพัฒนาการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรม โดยกระบวนการของคู่มือพัฒนาพบว่า คู่มือพัฒนาสมรรถนะทาง

วิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการทดลองใช้คู่มือกับกลุ่มเป้าหมาย พบว่า คู่มือพัฒนานี้มีประสิทธิภาพ 92.21/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และประสิทธิผลของคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา หลังการใช้คู่มือพัฒนาสูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่าโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่าผู้ใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนาคู่มือได้เหมาะสมกับสภาพปัญหา สอดคล้องกับ Preecha Changkanyuen (2013) ได้กล่าวถึงลักษณะของคู่มือที่ดีไว้ว่า คู่มือที่ดีต้องมีลักษณะในด้านเนื้อหาเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษาถูกต้องและครอบคลุม และมีการจัดเรียงเนื้อหาให้ผู้ใช้สามารถอ่านและเข้าใจได้ง่าย มีรูปแบบและรูปภาพ ดึงดูดความสนใจให้ผู้ใช้อยากใช้และมีข้อมูลที่ครบถ้วนชัดเจนเมื่อผู้ใช้ศึกษาแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ในส่วนของการจัดทำคู่มือนั้นมักจะพบข้อบกพร่องต่าง ๆ

สรุปผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามแนวโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านผู้เรียน สภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านหลักสูตรและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลไปจัดทำคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ผลการพัฒนาคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล นำมากำหนดขอบข่ายและองค์ประกอบของคู่มือ ดังนี้ ปก คำนำ สารบัญ บทที่ 1 บทนำ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบของคู่มือ เนื้อหาของคู่มือ บทที่ 2 คำชี้แจงในการใช้คู่มือ บทที่ 3 ด้านผู้เรียน บทที่ 4 ด้านหลักสูตรและการสอน หนังสืออ้างอิง ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาคู่มือตามขั้นตอนดังกล่าวไว้ในบทที่ 3 พบว่าคู่มือมีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปจึงถือว่านำไปใช้ได้ ผู้วิจัยจึงจัดทำคู่มือฉบับสมบูรณ์นำไปขออนุมัติจากประธานควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป
3. ผลการประเมินการใช้คู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล คะแนนผลการทดสอบหลังการใช้คู่มือสูงกว่าก่อนใช้คู่มือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความเหมาะสมคู่มือครูพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการออกแบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านภาษา ด้านรูปเล่ม ด้านการจัดการในบทเรียนและด้านเนื้อหา ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- 1) จากการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา IS จะพบปัญหามาก ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา IS ให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล

2) คู่มือที่สร้างขึ้นผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการนำไปใช้ได้หลายรูปแบบ เช่น การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การพัฒนาหลักสูตร โดยสามารถนำคู่มือครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

3) ครูผู้สอนสามารถนำคู่มือไปใช้ได้ เช่น การพัฒนากิจกรรม การพัฒนาสื่อ เป็นต้น เพื่อให้ครูเข้าใจในเป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้ จนสามารถนำไปถ่ายทอดแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือพัฒนาครูให้พร้อมต่อการจัดการเรียนรู้พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามรูปแบบที่ได้มาตรฐาน

2) ควรศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบหรือสร้างรูปแบบในการพัฒนาครูที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนตามแนวทางมาตรฐานสากลสามารถพัฒนาตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

3) ควรศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนาระดับคุณภาพของโรงเรียนรวมถึงทราบสภาพปัญหาและแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาได้ประมวลความรู้นำมาสรุปสร้างพัฒนาคู่มือครูสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีองค์ประกอบดังนี้ คำนำ เป็นส่วนที่แสดงความรู้สึกและความเห็นของผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ใช้ได้เห็นคุณค่าของคู่มือครูสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล คำชี้แจงการใช้คู่มือ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนประกอบของคู่มือครูสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล วัตถุประสงค์ของคู่มือครูสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ขอบข่ายเนื้อหาประกอบด้วยเนื้อหา 3 รายวิชา ได้แก่ IS1, IS2 และ IS3 ซึ่งดำเนินการจัดทำตามกระบวนการบันได 5 ขั้น ของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ได้แก่ 1) การตั้งประเด็นคำถาม/สมมุติฐาน (Hypothesis Formulation) 2) การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ (Searching for Information) 3) การสรุปองค์ความรู้ (Knowledge Formation) 4) การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) 5) การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Public Service) แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ตัวอย่างขั้นตอนการประเมินก่อนและหลังเรียนเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูที่จะได้นำประยุกต์ใช้พัฒนาผู้เรียน ตัวอย่างแบบบันทึกการประเมินผู้เรียน แบบประเมินความพึงพอใจก่อนและหลังการศึกษา/ใช้คู่มือครูสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

References

- Boonchuai, D. (2013). *Manage the international standard school curriculum of Thoen Wittaya School Lampang Province*. Retrieved March 14, 2019, from <https://silo.tips/download/2770>
- Bunyawan P. (June, 2013 – May, 2014). Problem State of International Standard School Administration of Secondary School Clusters Attached to Secondary Educational Service Area Office 34, Mae Hong Son Province. *FEU Graduate Journal*, 3(1), 628–644.
- Changkanyuen, P. (2013). *Techniques for writing and producing textbooks* (7th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Crosby, P. B. (1995). *Quality Without Tears: The Art of Hassle-Free Management*. New York: McGraw Hill Education.
- Manoonphon k. (2009). *Documents for Teaching thinking development*. Prayoon Publishing.
- Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2010). *Management of Quality System Manual of World-class standard school*. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand Ltd.
- Panupat, J., Klinhom, L., & Pupat, P. (2012). States and Problems on School Curriculum Implementation of World Class Standard Project School in Bangkok Metropolis. *Journal of Industrial Education*, 11(2), 186–195.
- Sattabutworakul, P. (2014). A Synthesis of Survey and Real-Life to Identify Problems and Solutions for Learning Management of Teacher in World Class Standard Schools. *An Online Journal of Education*, 9(2), 564–576.
- Somsri, M., Chantarasombut, C., & Pongruethat, L. (2015). Manual Development on Teacher's Academic Competency in Schools under the Office of Udonthani Primary Educational Service, Area 2. *Journal of Education, Mahasarakham University*. 9(Special ed.), 542–557.
- The Secondary Educational Service Area office 11. (2017). *Action Plan for the budget B.E. 2561 (2018)*. Suratthani: Policy and Planning Division.